

Kiedy dziecko jest gotowe do szkoły?

Gotowość szkolna, nazywana również dojrzałością szkolną jest to emocjonalna, społeczna, intelektualna i fizyczna zdolność do podjęcia trudu nauki w szkole. Dziecko, zaczynając edukację, musi stawić czoła nowym wymaganiom i oczekiwaniom. Aby im sprostać, powinno być dojrzałe i gotowe, czyli osiągnąć odpowiedni poziom rozwoju. Jak dowiedzieć się, że Twoje dziecko już osiągnęło ten etap w swoim życiu?

Oto, jakimi kompetencjami i umiejętnościami powinno cechować się dziecko idące do szkoły:

1. **W obszarze dojrzałości fizycznej, czyli** ogólnej sprawności ruchowej, manualnej, koordynacji ruchowej czy koordynacji ruchowo-wzrokowej dziecko powinno:

- być samodzielne w zakresie czynności samoobsługowych tj. w ubieranie się, czy pakowanie tornistra (oczywiście w pierwszym etapie pod kontrolą rodziców);
- wykazywać takie umiejętności jak utrzymanie równowagi w staniu na jednej nodze, sprawnie biegać, skakać, powinno lubić uczestniczyć w zabawach ruchowych, jeździć na rowerze;
- wykazywać pewną odporność na zmęczenie,
- dać sobie radę z tornistrem - często dość ciężkim (rodzic powinien kontrolować jego zawartość, ponieważ dzieci lubią nosić w nim również przedmioty zbędne (z obserwacji);
- poradzić sobie z wysiedzeniem w ławce 45 minut (oczywiście w klasach młodszych nauczyciel powinien dostosować pracę do jeszcze ograniczonych możliwości dzieci).
- prawidłowo trzymać narzędzie pisarskie, sprawnie i dosyć precyzyjne posługiwać się przyborami szkolnymi.

2. **W obszarze dojrzałości umysłowej** powinno:

- przejawiać zainteresowaniem czytaniem, pisanem, liczeniem;
- umieć skupić się na tej samej czynności przez dłuższy czas,
- być ciekawe, pytać o przyczyny obserwowanych zjawisk;
- mówić poprawnie,
- rozumieć przekazywane polecenia (i najlepiej je oczywiście wykonywać);
- mieć odpowiednio rozwiniętą pamięć ;
- mieć ukształtowane tzw. procesy percepcyjno – motoryczne, które umożliwiają efektywną naukę, takie jak:
 - spostrzeganie wzrokowe (wyszukiwanie szczegółów na obrazku rozpoznawanie liter/cyfr po ich kształcie;)
 - percepcję słuchową (rozpoznawanie dźwięków wchodzących w skład mowy);
- dziecko także powinno doprowadzać rozpoczętą pracę do końca i wykazywać zainteresowanie rezultatami własnych działań.

3. **W obszarze dojrzałość emocjonalno-społecznej** powinno:

- prawidłowo nawiązywać kontakty z innymi dziećmi i dorosłymi;
- umieć funkcjonować i współpracować w grupie;
- przestrzega zasad i reguł obowiązujących w klasie i ogólnospołecznych;
- potrafić walczyć o swoją pozycję w grupie i o respektowanie swoich praw;

- nie okazywać nadmiernego lęku,
- panować nad swoimi emocjami i umieć o nich rozmawiać.

Gotowość szkolna dzieci jest związana ze zdolnością do zdobywania wiedzy i umiejętnością stosowania jej w praktyce; osiąganiem samodzielności i niezależności; z udziałem

w życiu grupy; zmianą dominującej formy aktywności, którą była zabawa w naukę. Nauczyciel, który dokonuje oceny dojrzałości dziecka do podjęcia obowiązku szkolnego powinien wziąć pod uwagę wszystkie wyżej wymienione obszary rozwojowe.

Co ma wpływa na gotowość dziecka do rozpoczęcia nauki w szkole?

Na dojrzałość szkolną dzieci wpływa wiele czynników. Najważniejsze z nich to zadatki indywidualne oraz wpływ otoczenia. Czynniki indywidualne to wrodzone bądź dziedziczne właściwości organizmu. Są związane z dzieckiem, jego potrzebami, skłonnościami i dążeniami. Czynniki środowiskowymi są w tym kontekście warunki materialne (finanse, sytuacja mieszkaniowa, możliwość zaspokojenia potrzeb dziecka), warunki społeczne (np. realizowane zasady wychowawcze, sposób spędzania czasu wolnego, wpływ środowiska edukacyjnego).

Gotowość szkolna dzieci - co dziecko idące do szkoły powinno umieć/wiedzieć?

Dziecko dojrzałe do nauki szkolnej potrafi zrobić wiele rzeczy. Umie między innymi:

- powiedzieć, jak ma na imię i nazwisko, ile ma lat, gdzie mieszka,
- wymienić pory roku,
- dzielić zdanie na wyrazy, wyrazy na sylaby,
- zapamiętać i wykonać polecenie,
- wskazać lewą i prawą stronę ciała,
- wykonać podstawowe czynności samoobsługowe (samodzielnie je, ubiera się, zapina guziki),
- narysować ludzką postać, która jest kompletna, a jej części ciała są proporcjonalne do całości i prawidłowo rozmieszczone,
- posługiwać się przyborami szkolnymi (do rysowania, malowania, pisania, wycinania),
- rysować po śladzie, odwzorować proste figury,
- dobrać w pary przedmioty lub obrazki, klasyfikować je według narzuconej zasady,
- wskazać różnice w pozornie takich samych obrazkach,
- liczyć kolejno do 10,
- nawiązać kontakty z rówieśnikami i dorosłymi w sposób społecznie akceptowany.

Gotowość szkolna pomaga stwierdzić, czy dziecko jest gotowe do pójścia do szkoły, czy też powinno jeszcze trochę poczekać. Głównym narzędziem badawczym jest obserwacja zachowania dziecka przez nauczyciela przedszkola. Zdolność dziecka do podjęcia nauki szkolnej jest również oceniana przez wykonanie specjalnie dostosowanych testów.

W oparciu o podstawę programową wychowania przedszkolnego.

Opracowała

pedagog Małgorzata Sebastian